

1^ο Διαγώνισμα Νεοελληνικής Γλώσσας Γ' Γυμνασίου

ΕΝΟΤΗΤΑ: 1^η ΣΕΛ. 10 - 28

Α)ΚΕΙΜΕΝΑ:

1.Σαντορίνη

Τα Φηρά είναι μια ολόασπρη μακρόστενη πολιτεία με απλή και χαρούμενη νησιώτικη αρχιτεκτονική. Κάτασπρα σπιτάκια, καθαρά και νοικοκυρεμένα, καλλίγραμμες εκκλησίες και ειδυλλιακά δρομάκια διαδέχονται το ένα το άλλο.

Ο τουρισμός αποτελεί πηγή πλούτου για τη Σαντορίνη.Ωστόσο πολλοί κάτοικοί της ασχολούνται με τη γεωργία και ιδιαίτερα με την καλλιέργεια αμπελιών. Η γκρίζα ηφαιστειακή τέφρα λιπαίνει χιλιάδες αμπελοκλήματα.Η γη είναι πλούσια και γόνιμη.Νοτίζεται από τη θαλασσινή υγρασία.Έτσι η Σαντορίνη παράγει περίφημα κρασιά,ακόμα και ντομάτες,κριθάρι,φασόλια,φάβα,φυστίκια κ.α. Εξάλλου από ειδικά στρώματα του νησιού εξορύσσεται η «Θηραϊκή Γη»,που αποτελεί συστατικό για την παραγωγή τσιμέντου υψηλής ποιότητας.Αλλά στο νησί ευδοκimei και η λαϊκή τέχνη,με δείγματα τα ωραία υφαντά,τα ακριβά κεντήματα και τις πανάκριβες δαντέλες.

Η Σαντορίνη αποτέλεσε κέντρο του κυκλαδικού πολιτισμού.Οι ανασκαφές στο Ακρωτήρι,που άρχισε ο καθηγητής Σπ.Μαρινάτος το 1967,έφεραν στο φως σημαντικά ευρήματα του πολιτισμού αυτού.Για πρώτη φορά βρέθηκαν σχεδόν ακέραιοι τοίχοι και σπίτια,ολόκληρες τοιχογραφίες,πιθάρια στα μέρη όπου εγκαταλείφθηκαν,έπιπλα και υπολείμματα τροφών.Οι περισσότερες από τις τοιχογραφίες του Ακρωτηριού φυλάσσονται σήμερα στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο της Αθήνας.

Η Σαντορίνη,με τα πέντε νησιά και με τα δεκατέσσερα όμορφα χωριά της,είναι ένα μικρό αλλά μαγευτικό και ιδιαίτερο σύμπλεγμα νησιών.Τα μουσεία,η αρχαία πόλη στο Ακρωτήρι,οι όμορφες παραλίες του,το παράξενο ηφαιστειο που προκαλεί δέος,η πεντακάθαρη κρυστάλλινη θάλασσα,η διαυγής ατμόσφαιρα,ο καυτός ήλιος και τα μαγευτικά δειλινά είναι αυτά που κάνουν τη Σαντορίνη αξέχαστη.

2.Τα ελγίνεια μάρμαρα

Όταν αντίκρισα τα μάρμαρα στο Βρετανικό Μουσείο,αν και χωρίς φανατικό εθνικισμό,με πλημμύρισε ένα συναίσθημα θλίψης,όπως όταν αντικρίζεις κάποιον στην εξορία.

Σίγουρα τέτοια αντικείμενα ανήκουν σ'έναν και μοναδικό τόπο,όπου κυριαρχεί άπλετο το φως και η ατμόσφαιρα είναι ταιριαστή.Νομίζω πως στο Λονδίνο,ίσως να φταίει ο καθαρισμός,έχουν κιτρινίσει.Πιστεύω πάντως πως όταν μια μέρα επιστρέψουν,ο ήλιος θα τους ξαναδώσει το αρχικό τους χρώμα.

Δεν μπορώ να πω ότι όλοι οι Έλληνες έχουμε συνειδητοποιήσει τη σημασία τους,είμαι όμως σίγουρος πως ένα μεγάλο ποσοστό τη γνωρίζει,κι όχι μονάχα οι

πνευματικοί μα και οι απλοί άνθρωποι.Κατανοώ βέβαια τη δυσκολία τη δική σας να ενδώσετε*.Αν όμως γίνει κάτι τέτοιο,θα είναι νίκη για την τέχνη κάθε χώρας.

*απευθύνεται στους Άγγλους

Οδυσσέας Ελύτης
Από τα «Τα ελγίνεια μάρμαρα»

B) ΑΣΚΗΣΕΙΣ:

1. Ποια είναι τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της Σαντορίνης,που σύμφωνα με το πρώτο κείμενο την κάνουν να είναι ένα από τα ποιά τουριστικά νησιά της Ελλάδας;
- 2.α. Τι είδους κείμενο είναι το πρώτο κείμενο που σας δίνεται;Απο ποιά στοιχεία το καταλάβατε;
β.Ποιά εικόνα της Ελλάδας παρουσιάζει το πρώτο κείμενο και ποιά το δεύτερο;
- 3.α. Να βρείτε από έναν πλαγιότιτλο για την κάθε παράγραφο του πρώτου κειμένου.
β.Να κάνετε περίληψη στο πρώτο κείμενο.
4. Να βρείτε συνώνυμα των υπογραμμισμένων λέξεων της τελευταίας παράγραφου του πρώτου κειμένου.
5. Στην τελευταία παράγραφο του δεύτερου κειμένου να βρείτε τους συνδέσμους και το είδος της σύνδεσης των προτάσεων.

Γ) ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ:

Ας υποθέσουμε ότι κατοικείς σε κάποιο ελληνικό νησί.Γράψε μια επιστολή σε ένα φίλο σου από το εξωτερικό,όπου θα περιγράφεις τον τόπο αυτό,τα πλεονεκτήματά του αλλά και τα προβλήματα που αντιμετωπίζει.